

Malatya ve Çevre İllerde Yaşayan Hastaların Süpernümerer Dişlerinin Değerlendirilmesi

Supernumerary Teeth Evaluation of Patients Living in Malatya and the Neighboring Provinces

Oğuzhan ALTUN,^a
Numan DEDEOĞLU,^a
Ümit YOLCU,^b
Esmâ UMAR^a

^aAğız Diş ve Çene Radyolojisi AD,
^bAğız Diş ve Çene Cerahisi AD,
İnönü Üniversitesi
Diş Hekimliği Fakültesi, Malatya

Geliş Tarihi/Received: 20.12.2013
Kabul Tarihi/Accepted: 26.04.2014

*Bu çalışma, İnönü Üniversitesi 1. Uluslararası
Diş Hekimliği Kongresi (26-28 Nisan 2012,
Malatya)'nde poster olarak sunulmuştur.*

Yazışma Adresi/Correspondence:
Numan DEDEOĞLU
İnönü Üniversitesi
Diş Hekimliği Fakültesi,
Ağız Diş ve Çene Radyolojisi AD, Malatya,
TÜRKİYE/TURKEY
dedenu@gmail.com

ÖZET Amaç: Süpernümerer diş, bir bireydeki diş sayısının fazla olması olarak tanımlanır. Süpernümerer dişlerin etiolojisini açıklamak için çeşitli teoriler olmasına rağmen, genetik komponentlerle ilgili olduğu açıktır. Süpernümerer dişler lokasyonlarına ve morfolojilerine göre sınıflandırılabilirler. Bu çalışmanın amacı, Malatya ve çevre illerde yaşayan hastalarda süpernümerer dişlerin görülme sıklığı ve radyolojik özelliklerini retrospektif olarak değerlendirmektir. **Gereç ve Yöntemler:** Bu çalışmada, yaşları 13-69 yıl olan 1000 (556 erkek, 444 kadın) hastanın dijital panoramik radyografileri değerlendirildi. Bu hastalar 2011 yılında İnönü Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ağız Diş ve Çene Radyolojisi Ana Bilim Dalına başvurdular. Panoramik radyografiler rastgele seçildi ve retrospektif olarak değerlendirildi. Gardner, kleidokranial disostoz, yarık dudak-damak gibi süpernümerer diş görülme sıklığını olumsuz etkileyecek hastalığı olanlar çalışmaya dâhil edilmedi. Süpernümerer dişlerin sıklığı, yaş, cinsiyet, alt ve üst çenelere göre dağılımı ve diğer özellikleri değerlendirildi. **Bulgular:** Bin hastada süpernümerer diş görülme sıklığı %1,4 olarak bulundu. On sekiz süpernümerer diş arasından %55,6 oranıyla en fazla olanı distomolar dişlerdi, bunu %22,2 ile lateral, %11,1 ile parapremolar ve %11,1 ile paramolar süpernümerer dişler izledi. Süpernümerer dişlerin %72,2 'si maksillada görüldü, suplemental morfolojide olanlar %72,7 olarak, gömülü olanlar %88,9, gelişimini tamamlamış olanlar %66,7, sağ tarafta olanlar sol tarafta aynı olarak %50 ve vertikal pozisyonda olanlar %55,6 olarak görüldü. **Sonuç:** Malatya ve çevre illerde yaşayan hastalarda süpernümerer diş görülme sıklığı %1,4 olarak literatürle uyumlu bulundu. Süpernümerer dişlerin büyük kısmı üst çenede görüldü. Bununla birlikte süpernümerer dişlerin çoğu gömülü idi. Lokasyona göre en sık görülen süpernümerer dişler distomolar dişler olarak bulundu.

Anahtar Kelimeler: Diş, fazla; prevalans

ABSTRACT Objective: Supernumerary tooth is defined as the higher of teeth in an individual. Although there are several theories to explanation the etiology of supernumerary teeth, it is clear to be related to the genetic component. Supernumerary teeth can be classified according to location and morphology. The aim of this study is retrospectively to evaluate the frequency of supernumerary teeth and their radiologic features in patients living in Malatya and the neighboring provinces. **Material and Methods:** In this study, digital panoramic radiographs of 1000 patients (556 male and 444 female) 13-69 age range were evaluated. These patients referred Inonu University Faculty of Dentistry Department of Oral and Maxillofacial Radiology in 2011. The panoramic radiographs were selected randomly and were evaluated retrospectively. Those who have Gardner, kleidokranial disostoz, cleft lip palate that negatively affect the frequency supernumerary teeth were not included in this study. The frequency, according to age, gender, upper and lower jaw distribution, classification and other features of supernumerary teeth were evaluated. **Results:** Supernumerary teeth frequency in 1000 patients was found as 1,4%. 18 of supernumerary teeth were distomolar teeth with the greatest ratio of 55,6% these were followed by lateral teeth with %22,2 ratio, parapremolar with %11,1 ratio and premolar supernumerary teeth with %11,1 ratio. %72,2 of supernumerary teeth was seen in the maxilla, %72,7 in supplemental morphology, %88,9 of impacted ones, %66,7 of those which completed their development, %50 on both right and left sides and %55,6 on vertical position. **Conclusion:** The frequency of supernumerary teeth with 1,4% in patients living in Malatya and nearby cities was found to be consistent with the literature. Most of the supernumerary teeth were seen in the upper jaw. Together with this, most of the supernumerary teeth were impacted. The most common of supernumerary teeth according to location was found as distomolar teeth

Key Words: Tooth, supernumerary; prevalence

İnsan dentisyonunda çeşitli değişiklikler olur ve bunlar sayı, boyut ve şekil olarak tanımlanır.¹ Süpernümerer diş, bir bireyde süt dişlerinin 20'den, daimi dişlerin 32'den fazla olmasıdır.² Dental arka ya da çenenin herhangi bir yerinde bulunabildikleri gibi, tek çenede ya da her iki çenede, tek taraflı ya da bilateral, tek, çift ya da çok sayıda bulunabilirler.³ Süpernümerer dişler maksiller sinüs, yumuşak damak, burun boşluğu, sfenomaksiller fissür, üst çene tüber bölgesi gibi diş arkı dışında da bulunabilirler.⁴ Literatürde değişik teoriler olmasına ve etiyojisinde genetik komponentlerin olduğu açık olmasına rağmen bu konuda yeterli araştırma bulunmamaktadır.^{5,6}

Süpernümerer dişler lokasyon ve morfolojilerine göre sınıflandırılır. Lokasyonlarına göre mesiodens, paramolar, distomolar ve parapremolar olarak isimlendirilir.² Morfolojilerine göre suplemental ve rudimenter olarak ikiye ayrılır; suplemental olanlar anatomik olarak ilgili dişe benzerken, rudimenter olanlar düzensiz bir anatomiyeye sahiptirler.⁷ Süpernümerer dişlerin radyografik tanısı önemlidir.⁸

Bu çalışmanın amacı, Malatya ve çevre illerden kliniğimize başvuran hastaların radyografi kayıtlarının retrospektif olarak değerlendirilerek süpernümerer dişlerle ilgili görülme sıklığı, yaş, cinsiyet, çene ve bireylere göre dağılımı, sınıflandırılması, gömülü kalma durumları, gelişimleri, sağ ve sol taraflarda görülme durumlarının ve pozisyonlarının belirlenmesidir.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

Bu çalışma, 2011 yılında çeşitli dental problemler nedeni ile İnönü Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ağız Diş ve Çene Radyolojisi Ana Bilim Dalına başvuran hastaların dijital panoramik radyografileri retrospektif olarak değerlendirilerek yürütüldü. Çalışmada rastgele seçilmiş, yaşları 13-69 yıl olan, 556'sı erkek, 444'ü kadın olmak üzere 1000 hastanın dijital panoramik radyografileri değerlendirildi. Hasta dosyalarındaki anamnez bölümü incelenerek süpernümerer diş sıklığını olumsuz yönde etkileyecek gardner, kleidokraniyal disostoz, yarık dudak ve damak gibi konjenital hastalıkları olan bireyler

çalışmaya dâhil edilmedi. Süpernümerer dişlerin görülme sıklığı, yaşlara, çenelere ve cinsiyetlere göre dağılımları, süpernümerer dişe sahip her bireyde kaç adet bulunduğu, lokasyonları ve morfolojileri, gömülü kalma durumları, gelişim aşamaları, sağ veya sol tarafta bulunma durumları ve pozisyonları kaydedildi.

Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 17.0 programı kullanıldı. Çalışma sonucu elde edilen veriler Pearson-ki kare testi kullanılarak analiz edildi ($p < 0,05$).

BULGULAR

Çalışmaya dâhil edilen 1000 (556 erkek, 444 kadın) hastadan 14 (%1,4)'ünde 18 süpernümerer diş saptandı. 13-37 yıl olan ve ortalama yaşı 23,7 yıl olarak bulunan süpernümerer dişe sahip hastaların 7 (%1,26)'si erkek, 7 (%1,57)'si de kadındı (Tablo 1). Cinsiyetler arasında süpernümerer diş görülme sıklığı bakımından istatistiksel bir fark bulunmadı. Süpernümerer dişlerin 13 (%72,2)'ü üst çenede, 5 (%27,8)'i de alt çenede tespit edildi (Tablo 2). On dört hastadan 12 (%85,8)'sinde 1 adet, 1 (%7,1)'inde 2 adet ve 1 (%7,1)'inde de 4 adet süpernümerer diş bulundu (Tablo 3).

Lokasyon olarak 10 (%55,6) adet distomolar süpernümerer diş en fazla bulunurken, bunu 4 (%22,2) adet lateral, 2 (%11,1) adet parapremolar ve 2 (%11,1) adet de paramolar süpernümerer diş izledi (Tablo 4). Morfolojik olarak 13 (%72,2) süpernümerer diş suplemental, 5 (%27,8) süpernümerer diş ise rudimenter olarak bulundu (Tablo 2).

On altı (%88,9) süpernümerer diş gömülü, 2 (%11,1) süpernümerer diş sürmüş olarak bulundu (Tablo 2). Gelişimsel olarak 12 (%66,7) süpernümerer diş gelişimini tamamlamış iken,

TABLO 1: Süpernümerer dişlerin yaş ve cinsiyete göre dağılımı.

Yaş aralığı	Erkek	Kadın	Toplam
10-20	3	1	4
20-30	3	4	7
30-40	1	2	3
Toplam	7	7	14

TABLO 2: Süpernümerer dişlerin lokasyon ve diğer özelliklerine göre dağılımı.

	Distomolar	Lateral	Parapremolar	Paramolar	Toplam	
					n	%
Erkek	3	2	1	2	8	(%45,5)
Kadın	7	2	1	0	10	(%55,5)
Maksilla	6	4	1	2	13	(%72,2)
Mandibula	4	0	1	0	5	(%27,8)
Suplemental	10	0	1	2	13	(%72,2)
Rudimenter	0	4	1	0	5	(%27,8)
Gömülü	9	4	2	1	16	(%88,9)
Sürmüş	1	0	0	1	2	(%11,1)
Kuron veya germ	3	0	0	0	3	(%16,7)
Kısmi kök	2	1	0	0	3	(%16,7)
Tam gelişim	5	3	2	2	12	(%66,7)
Sağ	5	1	2	1	9	(%50)
Sol	5	3	0	1	9	(%50)
Vertikal	7	0	1	2	10	(%55,6)
Mesiale eğimli	2	0	0	0	2	(%11,1)
Distale eğimli	1	1	0	0	2	(%11,1)
Horizontal	0	1	1	0	2	(%11,1)
İnverte	0	2	0	0	2	(%11,1)

3 (%16,7)'ünde kısmi kök gelişimi, diğer 3 (%16,7)'ünde ise sadece kuron ve germ oluştuğu görüldü. Dokuz (%50) süpernümerer diş sağ tarafta, 9 (%50) süpernümerer diş ise sol tarafta bulundu (Tablo 2).

Pozisyon olarak 10 (%55,6) süpernümerer diş vertikal, 2 (%11,1) mesiale eğimli, 2 (%11,1) distale eğimli, 2 (%11,1) inverte, diğer 2 (%11,1)'si de horizontal pozisyonda bulundu (Tablo 2).

TARTIŞMA

Literatürde yapılan çalışmalarda süpernümerer diş sıklığı %0,1-3,4 olarak bildirilmiştir.⁹⁻¹⁴ Bizim çalışmamızda bulduğumuz değer literatürle uyumludur. Süpernümerer dişlerin görülme oranı açısından sütdişlenmesinde cinsiyet farkı bulunmazken, daimi dişlenmede erkeklerde iki kat daha fazla görülür.^{15,16} Daimi dişlenmede yapılan çalışmamızda cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı görüldü.

Süpernümerer dişlere üst çenede daha sık rastlanmaktadır.¹⁷ Berrocal ve ark. tarafından yapılan çalışmada, süpernümerer dişler üst çenede %79,2 oranında, Çelikoğlu ve ark. tarafından yapı-

TABLO 3: Süpernümerer dişlerin bireylere göre dağılımı.

Her bir bireydeki süpernümerer diş sayısı	Birey sayısı	Süpernümerer diş sayısı
1	12	12
2	1	2
4	1	4
Toplam 14		Toplam 18

TABLO 4: Süpernümerer dişlerin lokasyonlara göre dağılımı.

Lokasyon	n	%
Distomolar	10	55,6
Lateral	4	22,2
Parapremolar	2	11,1
Paramolar	2	11,1
Toplam	18	100

lan çalışmada %68,8 oranında görülürken bizim çalışmamızda %72,2 oranında bulunmuştur.^{9,13}

Literatürdeki çalışmalarda olguların %76-86'sında bir, %12-23'ünde iki, %6,8'inde ise üç ve

daha fazla süpernümerer diş görülmüştür.^{2,3,18-20} Çalışmamızda ise olguların %85,7'sinde bir, %7,15'inde iki, %7,15'inde ise dört adet süpernümerer dişe rastlandı. Multipl süpernümerer dişler Gardner, kleidokraniyal disostoz, yarık dudak ve damak gibi bazı sendromlarla birlikte görülürken; herhangi bir sendrom olmadan da görülebilmektedir.^{12,21}

Lokasyonlarına göre süpernümerer dişlerin görülme oranı açısından literatürde yapılan bazı çalışmalarda en sık mesiodens görülmektedir.^{10,22,23} Kanin bölgesinde ve alt insizal bölgede süpernümerer dişlere nadir rastlanır.²⁴⁻²⁶ Bu çalışmada ise en sık rastlanan süpernümerer diş distomolar idi. Bazı çalışmalar süpernümerer dişlerin gelişimlerinin normallerine göre daha geç olduğunu bildirmiştir.^{4,27,28} Esenlik ve ark.nın 6-16 yaş grubunda yürüttükleri çalışmada en fazla mesiodense rastlanırken, distomolar dişe rastlanmamıştır.¹¹ Öztaş ve ark.nın 13-70 yaş grubunda yürüttükleri çalışmada distomolar dişe %31 oranında rastlanmıştır.¹⁴ 13-69 yaş grubunda yürütülen bizim çalışmamızda distomolar diş oranı %55,6 olup, mesiodense rastlanmamıştır. Distomolar dişe sahip yaş olarak en küçük birey 14 yaşında olup, aynı hastanın 20 yaş dişi gelişim olarak kuron aşamasında ve distomolar dişi germ aşamasındadır. Çalışmamızda yer alan 19 yaşındaki bir hastanın distomolar dişi kuron aşamasında ve 20 yaş dişi kısmi kök gelişimi göstermektedir.

Öztaş ve ark.nın yaptıkları çalışmada morfolojik olarak rudimenter formda olan süpernümerer dişlerin oranı %57,56 olarak bulunmuşken bizim çalışmamızda bu oran %27,8 olarak bulundu.¹⁴

Süpernümerer dişlerin gömülü kalma oranı yaklaşık %75'tir.¹⁷ Çalışmamızda gömülü olan süpernümerer diş oranı %88,9 olarak bulundu.

Esenlik ve ark. yaptıkları çalışmada pozisyon olarak %69,1 oranıyla vertikal, Öztaş ve ark. ise %71,6 oranıyla vertikal pozisyonda süpernümerer dişleri en fazla bulmuşlardır.^{11,14} Çalışmamızda ise vertikal pozisyonda görülen süpernümerer diş oranı %55,6 ile en fazla bulundu.

Süpernümerer dişlerin tedavisinde diş çekimi, diş çekimi ile birlikte ortodontik tedavi ve hasta takibi şeklinde üç seçenek bulunur.²⁹ Süpernümerer dişlerin çekimi esnasında bazen komşu dişlere zarar verilebilir.³⁰ Süpernümerer dişlerin çekilmesi şu durumlarda tavsiye edilir; daimi dişin sürmesine engel oluyorsa, herhangi bir patolojik durum varsa, ağız hijyenini bozup çürüğe neden oluyorsa, estetiği ve fonasyonu bozuyorsa, süpernümerer dişin olduğu bölgede greftleme ve implant düşünülüyorsa.¹⁷

Sonuç olarak Malatya bölgesinde süpernümerer diş görülme sıklığı %1,4 olarak literatürle uyumlu bulundu. Çalışmamızda süpernümerer dişler büyük oranda üst çenede ve gömülü olarak saptandı. Lokasyon olarak en fazla distomolar dişe rastlandı.

KAYNAKLAR

- Küchler EC, Costa AG, Costa Mde C, Vieria AR, Granjerio JM. Supernumerary teeth vary depending on gender. *Braz Oral Res* 2011;25(1):76-9.
- Scheiner MA, Sampson WJ. Supernumerary teeth: a review of the literature and four case reports. *Aust Dent J* 1997;42(3):160-5.
- Rajab LD, Hamdan MA. Supernumerary teeth: review of the literature and a survey of 152 cases. *Int J Pediatr Dent* 2002;12(4):244-54.
- Grimanis GA, Kyriakides AT, Spyropoulos ND. A survey on supernumerary molars. *Quintessence Int* 1991;22(12):989-95.
- De Oliveira Gomes C, Drummond SN, Jham BC, Abdo EN, Mesquita RA. A survey of 460 supernumerary teeth in Brazilian children and adolescents. *Int J Pediatr Dent* 2008;18(2):98-106.
- Fleming PS, Xavier GM, DiBiase AT, Cobourne MT. Revisiting the supernumerary: the epidemiological and molecular basis of extra teeth. *Br Dent J* 2010;208(1):25-30.
- Nuvvula S, Melkote TH, Mohapatra A, Nirmala SV. Impacted mandibular permanent incisors related to supernumerary teeth: a rare condition. *Pediatr Dent* 2012;34(1):70-3.
- Hattab FN, Yassin OM, Rawashdeh MA. Supernumerary teeth: report of three cases and review of the literature. *ASDC J Dent Child* 1994;61(5-6):382-93.
- Leco Berrocal MI, Martín Morales JF, Martínez González JM. An observational study of the frequency of supernumerary teeth in a population of 2000 patients. *Med Oral Patol Oral Cir Bucal* 2007;12(2):E134-8.
- Salcido-García JF, Ledesma-Montes C, Hernández-Flores F, Pérez D, Garcés-Ortiz M. [Frequency of supernumerary teeth in Mexican population]. *Med Oral Patol Oral Cir Bucal* 2004;9(5):407-9; 403-6.
- Esenlik E, Sayın MO, Atilla AO, Özen T, Altun C, Başak F. Supernumerary teeth in a Turkish population. *Am J Orthod Dentofacial Orthop* 2009;136(6):848-52.
- Tumen EC, Yavuz I, Tumen DS, Hamamci N, Berber G, Atakul F, et al. The detailed evaluation of supernumerary teeth with the aid of cone beam computed tomography. *Biotechnol & Biotechnol Eq* 2010;24(2):1886-92.

13. Celikoglu M, Kamak H, Oktay H. Prevalence and characteristics of supernumerary teeth in a non-syndromic Turkish population: associated pathologies and proposed treatment. *Med Oral Patol Oral Cir Bucal* 2010;15(4): e575-8.
14. Öztaş B, Bardak Ç, Kurşun EŞ, Akbulut N. Clinical characteristics of non-syndromic supernumerary teeth in a cohort of Turkish patients. *Oral Radiology* 2011;27(2):108-13.
15. Rewal N, Savhdev V, Kirtaniya VC, Thakur AS. Surgical management of supernumerary teeth-review of literature and two case reports. *Indian J Dent Sci* 2013;5(1):65-7.
16. Mason C, Azam N, Holt RD, Rule DC. A retrospective study of unerupted maxillary incisors associated with supernumerary teeth. *Br J Oral and Maxillofac Surg* 2000;38(1):62-5.
17. Parolia A, Kundabala M, Dahal M, Mohan M, Thomas MS. Management of supernumerary teeth. *J Conserv Dent* 2011;14(3):221-4.
18. Orhan AI, Ozer L, Orhan K. Familial occurrence of nonsyndromal multiple supernumerary teeth. A rare condition. *Angle Orthod* 2006;76(5):891-7.
19. Fernández Montenegro P, Valmaseda Castellón E, Berini Aytés L, Gay Escoda C. [Retrospective study of 145 supernumerary teeth]. *Med Oral Patol Oral Cir Bucal* 2006;11(4): E339-44.
20. Kaya GS, Yapıcı G, Ömezli MM, Dayı E. Non-syndromic supernumerary premolars. *Med Oral Patol Oral Cir Bucal* 2011;16(4):e522-5.
21. Acıkgöz A, Açıkgöz G, Tunga U, Otan F. Characteristics and prevalence of non-syndromic multiple supernumerary teeth: a retrospective study. *Dentomaxillofac Radiol* 2006;35(3): 185-90.
22. Roychoudhury A, Gupta Y, Parkash H. Mesiodens: a retrospective study of fifty teeth. *J Indian Soc Pedod Prev Dent* 2000;18(4):144-6.
23. McKibben DR, Brearley LJ. Radiographic determination of the prevalence of selected dental anomalies in children. *ASDC J Dent Child* 1971;28(6):390-8.
24. Sasaki H, Funao J, Morinaga H, Nakano K, Ooshima T. Multiple supernumerary teeth in the maxillary canine and mandibular premolar regions: a case in the postpermanent dentition. *Int J Paediatr Dent* 2007;17(4):304-8.
25. Grga D, Dželetović B. Supernumerary tooth in lower incisor region: a case report. *Serbian Dental Journal* 2010;57(4):220-2.
26. Fukuta Y, Totsuka M, Takeda Y, Yamamoto H. Supernumerary teeth with eumorphism in the lower incisor region: a report of five cases and a review of the literature. *J Oral Sci* 1999;41(4):199-202.
27. Solares R, Romero MI. Supernumerary premolars: a literature review. *Pediatr Dent* 2004;26(5):450-8.
28. Rubenstein LK, Lindauer SJ, Isaacson RJ, Germane N. Development of supernumerary premolars in an orthodontic population. *Oral Surg Oral Med Oral Pathol* 1991;71(3):392-5.
29. Karayılmaz H, Kirzioğlu Z, Saritekin A. Characteristics of nonsyndromic supernumerary teeth in children and adolescents. *Turk J Med Sci* 2013;43(6):1013-8.
30. Džemidžić V, Filipović M, Tiro A, Nakas E, Salaga S. Multiple supernumerary teeth not associated with complex syndromes: a case report. *Acta Stomatol Croat* 2009;43(3):248-55.